

На основу члана IV Б 7 а) (IV) Устава Федерације Босне и Херцеговине, доносим
**УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О СЛОБОДИ ПРИСТУПА ИНФОРМАЦИЈАМА У
ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Проглашава се Закон о слободи приступа информацијама у Федерацији Босне и Херцеговине који је донио Парламент Федерације БиХ на сједници Дома народа оджаној 19. јуна 2001. године, и на сједници Представничког дома одржаној 22. јуна 2001. године. Број 01-508/01 13. јула 2001. године Сарајево Предсједник Федерације Босне и Херцеговине Карло Филиповић, с. р.

ЗАКОН О СЛОБОДИ ПРИСТУПА ИНФОРМАЦИЈАМА У ФЕДЕРАЦИЈИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1 Предмет и циљ

Овим Законом уређује се приступ информацијама у посједу јавних органа ради:

- 1) утврђивања да информације под контролом јавног органа представљају значајно јавно добро и да јавни приступ информацијама подстиче већу транспарентност и одговорност јавних органа, што је неопходно за демократски процес,
- 2) утврђивања да свако физичко или правно лице има право приступа овим информацијама у највећој могућој мјери, у складу са јавним интересом, те да јавни органи имају одговарајућу обавезу да саопште те информације,
- 3) омогућавања сваком физичком лицу да затражи измјену и стави примједбе на своје личне информације под контролом јавног органа.

Члан 2 Тумачење

Одредбе овог Закона тумаче се тако да се у највећој мјери и без одлагања олакша и подстакне саопштавање информација под контролом јавног органа уз најнижу прихватљиву цијену.

Члан 3 Називи који се користе у Закону

Називи који се користе у овом Закону имају следећа значења:

- (1) информација – сваки материјал којим се преносе чињенице, мишљења, подаци или било који други садржај, укључујући сваку копију или њен дио, без обзира на облик, карактеристике, вријеме када је сачињена и како је класификована;
- (2) јавни орган – орган, односно правно лице у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Федерација) и то: - орган законодавне власти, - орган извршне власти, - орган судске власти, - орган управе, - правно лице са јавним овлашћењима, које је основано у складу са законом, - правно лице које је у или власништву или под контролом Федерације, кантона, општине или града или над чијим радом јавни орган врши надзор;

- (3) контрола – посједовање информација или омогућавање приступа информацијама;
- (4) лична информација – свака информација која се односи на физичко лице које се може непосредно или посредно идентификовати чињеницама, нарочито укључујући: идентификациони број, физички, ментални, економски, етнички, вјерски, културни или социјални идентитет тог лица;
- (5) надлежни јавни орган – јавни орган који има контролу над траженом информацијом, као и јавни орган који је сачинио информацију или за кога је сачињена информација. Ако се јавни орган који је сачинио информацију или за кога је сачињена информација не може утврдити, надлежан је онај јавни орган чија је надлежност најближа траженој информацији.

II – ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА

Члан 4

Право приступа

Свако физичко и правно лице има право приступа информацијама које су под контролом јавног органа, а сваки јавни орган има одговарајућу обавезу да те информације саопшти. Право приступа информацији може бити ограничено само на начин и под условима утврђеним овим Законом.

Члан 5

Утврђивање изузетака

Тражена информација биће утврђена изузетом од саопштавања на основу оцјене сваког појединачног случаја, само ако надлежни јавни орган:

- 1) утврди изузетак у смислу чланова: 6, 7 и 8 овог Закона за цијелу или дио информације и
- 2) утврди, након обављеног испитивања јавног интереса у смислу члана 9 овог Закона, да саопштавање информације није у јавном интересу.

Члан 6

Изузеци у вези са дјелокругом јавних органа

Надлежни јавни орган може да утврди изузетак у случајевима када се саопштавањем информације основано може очекивати изазивање значајне штете за сљедеће легитимне циљеве Федерације:

- 1) интереси одбране и безбједности, као и заштита јавне безбједности;
- 2) спречавање криминала и откривање криминала;
- 3) заштита поступка доношења одлука у јавном органу, укључујући давање мишљења, савјета или препорука, било да се ради о лицу запосленом у јавном органу или другом лицу које ради за или у име јавног органа, с тим да то не обухвата чињеничне, статистичке, научне или техничке информације.

Члан 7

Изузетак у вези са повјерљивим комерцијалним информацијама

- (1) Када надлежни јавни орган основано утврди да захтјев за приступ информацији укључује повјерљиве комерцијалне интересе треће стране, без одлагања у писаној

форми обавјештава трећу страну о појединостима захтјева и упозорава је да ће се тражена информација саопштити, ако у року од петнаест (15) дана од дана пријема овог обавјештења, такође у писаној форми не одговори да сматра како је информација повјерљива и наведе разлоге због којих би њеним саопштавањем могла наступити штета.

(2) Након пријема одговора у смислу става 1 овог члана, надлежни јавни орган утврдиће изузетак од саопштавања тражене информације.

Члан 8

Изузетак код заштите приватности

Надлежни јавни орган утврђује изузетак од саопштавања тражене информације ако основано утврди да информација укључује личне интересе који се односе на приватност трећег лица.

Члан 9

Испитивање јавног интереса

(1) Надлежни јавни орган саопштава тражену информацију без обзира на изузетак утврђен у складу са члановима: 6, 7, или 8 овог Закона, ако је то оправдано јавним интересом. При томе узима у обзир сваку корист и штету које могу проистећи из саопштавања информације.

(2) Приликом доношења одлуке да ли је саопштавање информације оправдано јавним интересом, надлежни јавни орган разматра околности нарочито укључујући: свако непоштовање законске обавезе, постојање било којег преступа, неправде, злоупотребе власти или немара у обављању службене дужности, неовлашћеног коришћења јавних фондова, опасности по здравље или безбједност појединца, јавности или околине.

(3) Ако се утврди да је саопштавање тражене информације, коју је надлежни орган утврдио као изузетак у смислу чланова: 7 и 8 овог Закона у јавном интересу, надлежни јавни орган рјешењем обавјештава трећу страну да ће информацију саопштити по истеку рока од петнаест (15) дана од дана пријема тог рјешења. Наведено рјешење садржи поуку о праву на жалбу, назнаку и адресу органа којем се жалба подноси, рок и трошкове за подношење жалбе, као и упутство о праву обраћања Канцеларији омбудсмена Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: омбудсмен) са знакомом неопходних података за контакте са омбудсменима.

Члан 10

Раздвајање информације на дијелове

Ако је дио тражене информације утврђен као изузетак, надлежни јавни орган издваја тај дио и саопштава остатак информације, осим ако због овог раздвајања информација није постала неразумљива.

III – ПОСТУПАК ПРИСТУПА ИНФОРМАЦИЈАМА

Члан 11

Подношење захтјева

- (1) Захтјев за приступ информацијама подноси се оном јавном органу за који подносилац захтјева вјерује да је надлежан.
- (2) Захтјев за приступ информацији мора да: 1) Буде у писаној форми на једном од службених језика Федерације, 2) да довољно података о природи и/или садржају информације, како би се омогућило да јавни орган уз разуман напор пронађе тражену информацију и 3) садржава име подносиоца захтјева и његову адресу.
- (3) Ако се захтјев односи на личну информацију подносиоца захтјева, захтјев, поред испуњавања услова у смислу става 2 овог члана, може да поднесе само физичко лице на које се захтјев односи, његов законски заступник или лице које је подносилац захтјева у писаној форми овластио за приступ информацији. Ако захтјев поднесе физичко лице на које се захтјев односи, оно је дужно да га потпише и покаже прописани лични докуменат са фотографијом. Ако захтјев поднесе законски заступник подносиоца захтјева или лице које је подносилац захтјева у писаној форми овластио за приступ информацији, оно је дужно да потпише захтјев и покаже прописани лични докуменат са фотографијом, доказ о законском заступању односно пуномоћ, као и копију личног документа подносиоца захтјева.
- (4) Јавни орган није овлашћен да испитује оправданост или да захтјева образложење захтјева.

Члан 12

Немогућност поступања у складу са захтјевом

- (1) Ако јавни орган није у могућности да удовољи захтјеву због одсуства формалних захтјева утврђених ставом 2 или ставом 3 члана 11 овог Закона, јавни орган што је прије могуће, а најкасније у року од осам (8) дана од дана пријема захтјева, рјешењем обавјештава подносиоца захтјева када је такво обавјештавање могуће, да захтјев не може бити обрађен из наведеног разлога. Наведено рјешење садржи поуку о праву на жалбу, назнаку и адресу органа којем се жалба подноси, рок и трошкове за подношење жалбе, као и упутство о праву обраћања омбудсмену са знаком неопходних података за контакте са омбудсменима.
- (2) За захтјеве који нису у складу са чланом 11 став 2 тачка 2) овог Закона рјешење из става 1 овог члана садржи и сва специфична питања која могу да разјасне захтјев, као и копију Водича у смислу члана 20 тачка 1) овог Закона.
- (3) Рјешењем из става 1 и става 2 овог члана обавјештава се подносилац захтјева да ће се његов преиначени захтјев сматрати новим захтјевом.

Члан 13

Одређивање надлежног органа

- (1) Ако јавни орган који прими захтјев није надлежан, дужан је да, без одлагања, а најкасније у року од осам (8) дана од дана пријема захтјева достави захтјев надлежном јавном органу и да о том у писаној форми обавијести подносиоца захтјева. Ако јавни орган који је примио захтјев у наведеном року утврди да посједује захтјевану информацију неће достављати захтјев надлежном јавном органу, али ће обавијестити тај надлежни јавни орган о појединостима захтјева. Уколико се надлежни јавни орган

не противи да захтјев буде обрађен јавни орган који је примио захтјев сматра се надлежним јавним органом и дужан је да поступи у смислу члана 14 овог Закона.

(2) Ако се не може утврдити сједиште надлежног јавног органа, а јавни орган који је примио захтјев има контролу над траженом информацијом, јавни орган који је примио захтјев сматра се надлежним јавним органом. Ако се не може утврдити сједиште надлежног јавног органа, а јавни орган који је примио захтјев нема контролу над траженом информацијом, дужан је да у року назначеном у ставу 1 овог члана у писаној форми обавијести подносиоца захтјева о разлозима због којих не може да удовољи захтјеву.

Члан 14

Поступање надлежног јавног органа након пријема захтјева

(1) Након пријема захтјева за приступ информацији надлежни јавни орган предузима све потребне радње да прибави тражену информацију и разматра све чињенице и околности од значаја за рјешавање захтјева.

(2) Када надлежни јавни орган одобри приступ информацији у цјелости или дјелимично, рјешење о томе доставља подносиоцу захтјева. Наведено рјешење садржи:

1) обавјештење о могућности личног приступа информацији у просторијама надлежног јавног органа;

2) обавјештење о могућности умножавања информације и о трошковима умножавања, уз напомену да се умножавање информације омогућава након извршене уплате. Када је умножавање информације неуобичајено сложено или дуготрајно, умножавање се омогућава подносиоцу захтјева у вријеме које је прихватљиво и за подносиоца захтјева и за надлежни јавни орган и/или

3) приложену копију тражене информације, када се иста обезбјеђује бесплатно, у смислу члана 16 овог Закона.

(3) Ако надлежни јавни орган одбије приступ информацији у цјелости или дјелимично, рјешењем ће обавијестити подносиоца захтјева о томе. Наведено рјешење садржи:

1) законски основ за статус изузећа информације у смислу овог Закона, укључујући сва материјална питања важна за доношење рјешења, као и узимања у обзир фактора јавног интереса и

2) поуку о праву на жалбу, назнаку и адресу органа коме се жалба подноси, рок и трошкове за подношење жалбе, као и упутство о праву обраћања омбудсмену са знаком неопходних података за контакте са омбудсменима.

(4) Рјешења из става 2 и става 3 овог члана достављају се што је прије могуће, а најкасније петнаест (15) дана од дана пријема захтјева. За захтјеве који се обрађују у смислу члана 7 и/или члана 9 став 3 овог Закона рок од петнаест (15) дана продужава се сагласно роковима утврђеним тим одредбама. Надлежни јавни орган, по хитном поступку у писаној форми обавјештава подносиоца захтјева о продужетку рока, као и о разлозима тог продужења.

Члан 15

Језик на којем су информације доступне

(1) Приступ информацијама обезбјеђује се на једном од службених језика Федерације, као и, ако је то могуће и разумно учинити, на оригиналном језику који је различит од једног од службених језика.

(2) Надлежни јавни орган није дужан да преводи захтјевану информацију са једног на други службени језик.

Члан 16

Трошкови умножавања

(1) Јавни орган не наплаћује накнаду или таксу за поднесене захтјеве, рјешења или обавјештења у смислу овог Закона. Цијена се одређује само за трошкове умножавања, а утврђује се у складу са упутством које у смислу овог Закона доноси министар правде Федерације.

(2) За стандардну величину фотокопија за првих десет страна трошкови се не наплаћују.

IV – ЛИЧНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Члан 17

Право на измјену и давање примједба на личне информације

(1) Свако лице има право обезбиједити да његове личне информације које су под контролом јавног органа буду тачне и, с обзиром на сврху прикупљања или коришћења информација, актуелне, потпуне, од значаја за намјену због које су сачињене, или да на било који други начин не наводе на погрешан закључак.

(2) Након одобравања приступа личним информацијама подносилац захтјева може да поступи у смислу става 1 овог члана, тако што подноси:

1) захтјев за измјену наведених личних информација, који надлежни јавни орган може да одбије уколико основано утврди да наведене информације испуњавају услове из става 1 овог члана. Ако надлежни јавни орган одбије захтјев, рјешењем о томе обавјештава подносиоца захтјева, у складу са чланом 14 став 3 алинеја 2) овог Закона и/или

2) примједбе које се односе на наведене личне информације, које надлежни јавни орган прилаже уз те информације. Примједбе које потписује подносилац захтјева морају се односити на личне информације којима се прилажу. Надлежни јавни орган што је могуће прије, а најкасније у року од петнаест (15) дана од дана пријема примједба у писаној форми обавјештава подносиоца захтјева да су примједбе приложене уз одговарајуће личне информације.

V – ОДГОВОРНОСТ ЈАВНИХ ОРГАНА

Члан 18

Дужност пружања помоћи

Јавни орган дужан је да у оквиру својих могућности предузме потребне мјере пружања помоћи физичком или правном лицу које тражи да оствари своје право у смислу овог Закона.

Члан 19

Службеник за информисање

Јавни орган дужан је да одреди службеника за информисање, који обрађује захтјеве сачињене у смислу овог Закона. Након одређивања службеника за информисање, његово име и подаци за контакте достављају се омбудсмену.

Члан 20

Обавеза објављивања и достављања

Јавни орган дужан је да објави:

- 1) Водич који сваком лицу омогућава приступ информацијама под контролом јавног органа и који нарочито укључује: информације потребне за обраћање јавном органу и службенику за информисање; битне елементе поступка подношења захтјева заједно са узорком за информисање, битне елементе поступка подношења захтјева заједно са узорком захтјева у писаној форми; информација о врстама изузетака, поступку приступа информацијама, трошковима умножавања, о правним лијековима и свим битним роковима. Водич упућује и на индекс регистар у складу са тачком 2) овог члана, као и на начин приступа том регистру. Водич се доставља омбудсмену, свакој општинској и правној библиотеци у Федерацији и, ако је то могуће, објављује путем Интернета, а доступан је на захтјев. Водич је бесплатан.
- 2) Индекс регистар који садржи врсте информација које су под контролом јавног органа, облик у којем су информације доступне, као и податке о томе гдје се може приступити тим информацијама. Овај Индекс регистар доступан је у складу са обавезама достављања утврђеним у тачки 1) овог члана;
- 3) Тромјесечне податке који нарочито укључују: број примљених захтјева, врсту тражених информација, утврђене изузетке, одлуке донесене у току поступка и коначне одлуке. Ови статистички подаци достављају се Парламенту Федерације и омбудсмену, а доступни су на захтјев.
- 4) Годишњи извјештај који садржи: дјелокруг, политику, послове, организациону структуру и финансијске послове јавног органа, што нарочито укључује предложени буџет и годишњи финансијски извјештај са подацима о оствареним приходима и расходима у претходној години. Наведени извјештај доставља се Парламенту Федерације и доступан је на захтјев.

VI –ОМБУДСМЕН

Члан 21

Омбудсмен

Омбудсмен обавља своје функције у смислу овог Закона у оквиру свог мандата и одговорности утврђених Уставом Федерације и Законом о омбудсменима Федерације Босне и Херцеговине (“Службени гласник Федерације БиХ”, број 32/2000).

Члан 22

Активности омбудсмена

У обављању својих функција у смислу овог Закона омбудсмен може, између осталог, да разматра:

- 1) сачињавање и достављање информација, као што су водичи и опште препоруке које се односе на провођење и примјену овог Закона;
- 2) укључивање у годишњи извјештај посебног дијела који се односи на његове активности у смислу овог Закона и
- 3) предлагање упутстава о примјени овог Закона свим надлежним органима у Федерацији, у сарадњи са Канцеларијом омбудсмена за Босну и Херцеговину и омбудсменом Републике Српске.

VII – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23 Међусобна сарадња

Сваки јавни орган у Федерацији дужан је да пружи помоћ јавним органима Босне и Херцеговине и Републике Српске када примјена одговарајућих закона о слободи приступа информацијама захтјева њихову сарадњу.

Члан 24 Одговорност за примјену овог Закона

- (1) Министар правде Федерације дужан је да предузме све одговарајуће мјере, нарочито укључујући издавање упутстава за ефикасно провођење овог Закона. Министар правде Федерације утврдиће трошкове умножавања у смислу члана 16 овог Закона, у року од три (3) мјесеца од дана ступања на снагу овог Закона.
- (2) У року од три (3) мјесеца од дана ступања на снагу овог Закона Влада Федерације потписаће споразум са Владом Републике Српске, као и Савјетом министара Босне и Херцеговине ради обезбјеђења примјене члана 23 овог Закона.

Члан 25 Однос овог Закона према другим законима

- (1) У циљу провођења овог Закона, Закон о управи у Федерацији Босне и Херцеговине (“Службени гласник Федерације БиХ”, број 28/97), Закон о управном поступку (“Службени гласник Федерације БиХ”, број 2/98) и Закон о управним споровима (“Службени гласник Федерације БиХ”, број 2/98) примјењују се на сва јавне органе у смислу овог Закона, осим ако овим Законом није другачије одређено.
- (2) Овим Законом не ограничавају се права и обавезе физичких и правних лица која се односе на приступ информацијама у складу са законима о судском поступку, укључујући доказни поступак, законима који се односе на ослобађање од дужности свједочења или законима о административним таксама, укључујући таксе за прибављање оригиналних докумената, а искључујући таксе за подношење захтјева и доношење одлука.
- (3) Закони који се усвоје након доношења овог Закона, а чија сврха није измјена или допуна овог Закона, ни на који начин не могу ограничити права и обавезе утврђене овим Законом.
- (4) На свако кршење овог Закона примјењују се санкције утврђене кривичним законима, законима о прекршајима и законима из области управе, као и другим законима који су на снази у Федерацији Босне и Херцеговине.

Члан 26
Ступање на снагу и почетак примјене

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Федерације БиХ”, а примјењује се након истека шест (6) мјесеци од дана ступања на снагу овог Закона.

Предсједавајући Дома народа Парламента Федерације БиХ Проф. др Иво Комшић, с. р.
Предсједавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ Енвер Кресо, с. р.